

הוראות והודעות

מספר ההוראה: 10.1 (הוראה 1 לפרק 10 בתע"ס) מס' עמודים: 6

תאריך תחולה: 1.8.2008 תאריך פרסום: י"א באב תשס"ח
12 באוגוסט 2008

מדיניות הטיפול באנשים עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת

=====

1. כללי

1.1 הוראה זו מבטלת את ההוראה מיום 28.2.2006.

1.2 הטיפול היומי השוטף באנשים עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת כרוך בתמיכה מוגברת ברוב תחומי החיים בהתאם לעומק הפגיעה שהנכות מסבה, לאור זאת קיימים צרכים קיומיים, צרכים טיפוליים בתחומי העזרה העצמית, התמצאות, ניידות, הכוונה עצמית בריאות ובטיחות שימוש בשירותים קהילתיים וכו'.

1.3 מתוך הכרה בצרכים המיוחדים של האנשים עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת התפתחו ומתפתחים שירותים ייחודיים לאוכלוסייה זו.

1.4 מטרת השירותים לספק לאדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת את התנאים המתאימים כדי להתפתח בהתאם ליכולתו ולאפשר איכות חיים ראויה לו ולבני משפחתו.

1.5 הטיפול באדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת יינתן ברצף של

שירותים טיפוליים על פי צרכיו ולאורך כל שנות חייו. השירותים שיינתנו יהיו אבחון, טיפול, שיקום, תעסוקה, שעות הפנאי שירותים תומכים בקהילה, מסגרות חוץ ביתיות, תוך שיתוף פעולה בין משרדים, ארגונים ועמותות.

2. הגדרה

- 2.1 אוטיזם - הנו הפרעה התפתחותית נרחבת עפ"י מדריך לסיווג הפרעות פסיכיאטריות לפי ארגון הבריאות העולמי ואיגוד הפסיכיאטרייה האמריקאית (DSM-IV ו-ICD10) הפוגעת בשלושה תחומי התפתחות:
- מיומנויות חברתיות
  - מיומנויות תקשורתיות
  - תבניות בהתנהגות בתחומי עניין ופעילות.
- 2.2 פסיכולוג אמן - פסיכולוג קליני בעל ניסיון בתחום האוטיזם ונבחר ע"י משרד הרווחה והשירותים החברתיים לקביעת זכאות לקבלת שירותים לאדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת.

3. אוכלוסיית היעד

אדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת שנקבעה זכאותו לקבלת שירותים עפ"י סעיף 2.2 לעיל ע"י פסיכולוג אמן.

4. סל השירותים לאדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת

- 4.1 מטפח אישי - עובד סמך מקצועי המסייע להתמודד בחיי היום יום ולפתח מיומנויות תפקודיות יומיות, חברתיות ותקשורתיות ומאפשר לבני המשפחה האחרים זמן פנוי לעצמם. פירוט הסיוע בהוראה 10.3 בתע"ס.

4.2 שילוב ילד עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת במעון יום בליווי שייעת - עובד סמך מקצועי המלווה את האדם עם אוטיזם במעון היום בכדי לאפשר לו להשתלב במסגרת קהילתית נורמטיבית בה הוא גר. פירוט הסיוע בהוראה 10.3 בתע"ס.

4.3 מועדוניית - מסגרת חינוכית טיפולית משלימה לאחר שעות הלימודים ושעות העבודה לטיפול אישי וקבוצתי ולשיפור מיומנות חברתית ותקשורתית לקידום ושילוב בקהילה. פירוט הסיוע בהוראה 10.3 בתע"ס.

4.4 מסגרת חוץ ביתית - מסגרת המהווה עבור אדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת סביבה טיפולית שיקומית שתאפשר מיצוי מלא של יכולתו בכל תחומי החיים. פירוט הסיוע בהוראה 10.4.

4.5 נופשון - מסגרת חוץ ביתית לשהות קצרות מועד המאושרות להורים, לאפוטרופוס, למשפחת האומנה לצאת לחופשה ולהשאיר את האדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת במסגרת מקצועית מוכרת. פירוט הסיוע בהוראה 10.5 בתע"ס.

4.6 מעון יום שיקומי - מעון יום לילדים בגילאים 1-3 שנים העונים לקריטריונים עפ"י חוק מעונות יום שיקומיים התש"ס - 2000.

4.7 קייטנות - קייטנות המיועדות לילדים בגילאים 3-21 למשך 4-5 ימים ומופעלים ע"י ארגון מפעיל. פירוט הסיוע בהוראה 10.3.

4.8 מרכז יום טיפולי שיקומי לגילאי +21 - מסגרת הכנה לתעסוקה, פירוט הסיוע בהוראה 10.6.

5. דרכי פעולה

5.1 אתור אדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת בשלב מוקדם ככול

האפשר כדי לקבוע וליישם את דרכי הטיפול ולאפשר את קידומו ושילובו בחברה ובקהילה.

5.2 יעוץ וטיפול במשפחה בדרכי התמודדות עם בן משפחה עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת.

5.3 פיתוח מסגרות יומיות וחופי ביתיות, טיפול, קידום ושיקום אנשים עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת.

6. נוהל קביעת זכאות באדם הלוקה באוטיזם

6.1 פנתה משפחה שבה בן משפחה שאובחן כלוקה באוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת על ידי גורם מאבחן למחלקה לשירותים חברתיים באזור מגורי המשפחה, תעביר המחלקה לשירותים חברתיים למפקח היחידה לטיפול באדם עם אוטיזם במחוז את המסמכים הבאים:

- א. טופס הפניה לקביעת זכאות ביחידה לטיפול באדם עם אוטיזם (נספח א').
- ב. דוחות אבחון רפואיים (מהמכון להתפתחות הילד או ממרכזי אבחון הכולל: פסיכיאטר (עד גיל 18 פסיכיאטר לילדים ונוער), מפסיכולוג קליני, נוירולוג (עד גיל 18 נוירולוג ילדים).
- ג. דו"ח סוציאלי - ע"י העו"ס המטפל
- ד. דו"ח חינוכי או לחילופין דו"ח תפקודי מהמסגרת האחרונה בה שהה.
- ה. צילום תעודת הזהות.
- ו. דו"ח רפואי.
- ז. צו מינוי אפוטרופוס לאנשים מעל גיל 18.

6.2 המפקח במחוז יעביר את החומר לפסיכולוג האמון, לקביעת הזכאות.

6.3 פסיכולוג האמון יבדוק את החומר וייתן את החלטתו.

- א. הוכר האדם עם אוטיזם כזכאי לקבלת שירותים עפ"י סעיף 2.1 לעיל לצמיתות.
- ב. הוכר אדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת כזכאי זמנית לקבלת שירותים
- ג. לא הוכר האדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת כזכאי לקבלת שירותים מהסיבות כדלקמן:
- (1) אינו עונה להגדרת אדם עם אוטיזם/הפרעה התפתחותית נרחבת.
- (2) חסרים מסמכים או/ו אבחון נוסף.

ההחלטה תועבר למחלקה לשירותים חברתיים באמצעות המפקח המחוזי של היחידה לטיפול באדם עם אוטיזם. בתשובתו יציין הפסיכולוג האמון את האפשרות לערער על ההחלטה.

המחלקה לשירותים חברתיים תודיע לאדם עם אוטיזם את החלטת היחידה לטיפול באדם עם אוטיזם.

7. נוהל ערעור על ההחלטה לזכאות לקבלת שירותים לאדם עם אוטיזם

אדם המעוניין לערער על החלטת הזכאות המקצועית של היחידה לטיפול באדם עם אוטיזם יפנה למחלקה לשירותים חברתיים שתפנה את ערעורו למפקח המחוזי של היחידה לטיפול באדם עם אוטיזם להמשך טיפול כדלקמן:

- 7.1 כאשר החלטה לגביה מוגש הערעור מתבססת על מסקנות אבחון ועדת האבחון של האגף לטיפול באדם המפגר, שנעשה באחרונה (תוך 45 יום מיום ועדת האבחון), הערעור ייעשה על פי הנהלים שקבועים בחוק הסעד (טיפול במפגרים), התשכ"ט - 1969 מכוחו פועלת ועדת האבחון (הגשת ערעור לבית משפט).
- 7.2 כאשר ההחלטה התבססה על סמך דוחות אבחון ו/או ועדת אבחון, שנעשו לפני למעלה מ-45 יום, הערעור ייערך באחד האופנים:

א. אם האדם אינו מפגר בשיכלו על פי החלטת ועדת האבחון, הערעור יידון לפני היועץ הפסיכיאטרי של היחידה, אשר ייערוך בדיקה מקיפה של הפונה ויעיין בכל החומר הרלוונטי אודותיו, לצורך קבלת החלטה.

ב. אם האדם מוכר כמפגר בשכלו, ולא חלפו שלוש שנים מיום ועדת האבחון האחרונה, הוא יופנה להערכה על ידי היועץ הפסיכיאטרי של היחידה, כפי שתואר לעיל.

ג. אם האדם מוכר כמפגר בשיכלו, חלפו למעלה משלוש שנים מיום ועדת האבחון האחרונה, הוא יופנה לאבחון חומר בוועדת אבחון, באחד ממרכזי האבחון של האגף לטיפול באדם המפגר. באבחון ייטול חלק פסיכיאטר מומחה בתחום האוטיזם.

8. בקרה

משרד הרווחה והשירותים החברתיים מפעיל בקרה שוטפת ע"י מפקחים במחוזות ועובדי האגף לביקורת פנימית.

נחום איצקוביץ
המנהל הכללי